

HYTTE & FRITID

Medlemsblad nr. 2/2019

VI VERNER OM HYTTELIVET – DET MEST TYPISKE VED NORSK LIVSSTIL

S. 4: HYTTETINGET

S. 12: NORSK NATUR RASERES AV
VINDMØLLER

S. 20: BØR HYTTEEIERE FÅ STEMMERETT
VED KOMMUNEVALG?

Foto: Colourbox

God
sommer!

NORGES #
HYTTEFORBUND

Det nye styret

Hyttetinget 2019 ble avholdt 27. april, i forbindelse med Hyttemessen på Hellerudsetta. Birgitta Ericsson og Mathias Dannevig, som har vekslet på å lede forbundet de siste to årene, har begge valgt å gå ut av styret etter seks års tjeneste for Norges Hytteforbund. Da heller ikke Mona Flemmen og 1. varamedlem Sverre Stockinger ble med oss videre, består det nye styret av en blanding av en del erfaring fra forbundets arbeid og mye nytt blod og engasjement.

Per Gunnar Halvorsen overtar Mona Flemmens solide arbeid innenfor tomtefeste, med det klare mål at hele ordningen bør avvikles.

Øyvind H. Ekeberg vil arbeide med politiske saker som kan ha innvirkning på en hytteeiers hverdag. I tillegg vil han være styrets saksbehandler med hensyn til utarbeidelse av høringsuttalelser osv.

Knut Nes er opptatt av å utvikle lokaldemokratiet og øke deltidsboeres innflytelse på kommunale og regionale vedtak.

Han er også opptatt av forskning på hytteforhold.

Turid Knudsen er fortsatt regnskapsansvarlig, og er styresekretær når sekretariatet har forfall.

Ny første varamann er Arne Herberg. Han har ennå ikke fått konkrete arbeidsoppgaver, men vil bistå de andre styremedlemmene i viktige saker.

Andre varamann, Jens N. Engelstad, arbeider fortsatt intenst for å få etablert en uholdt klageinstans for kommunale avgifter

og gebyrer. Jens er dessuten en lidenskapelig golfhistoriker og golfspiller.

Selv skal jeg fortsette arbeidet med eienomsrett, ellers vil jeg i hovedsak ha ansvar for styrets administrative arbeid.

I tillegg vil alle styremedlemmene arbeide med medlemsrekruttering. Det er viktig å øke medlemsantallet for å kunne gi NHF større økonomisk handlefrihet for å kunne støtte og hjelpe medlemmer og hytteveilederforeninger i prinsipielt viktige saker. I det arbeidet inngår også å skaffe medlemsfordeler

STYRET I NORGES HYTTEFORBUND, ETTER VALG PÅ HYTTETINGET 27.4.2019

STYRELEDER OG ANSVARLIG REDAKTØR

Trond Hagen bor på Skedsmokorset og har hytte på Kvittfjell i Ringebu kommune i Gudbrandsdalen.

STYREMEDLEMMER

Turid Knudsen bor i Trondheim, og hytta ligger på øya Frøya (Trøndelag) med stedsnavn Tverrvåg.

Per Gunnar Halvorsen bor i Halden og har hytte i Sarpsborg og på Ringebufjellet.

Øyvind H. Ekeberg bor i Lierskogen og har hytte i Tvedestrand.

Knut Nes bor på Bekkestua og har hytte i Valdres.

VARAMEDLEMMER

Arne Herberg bor på Reistad og har hytte i Skarsdalen.

Jens N. Engelstad bor på Gråkammen i Oslo og har hytte på Skeikampen.

Hytte & Fritid

Redaktør: Dag Nordberg

Ansv. red.: Trond G. Hagen

Utgiver: Norges Hytteforbund

Org.nr. 975 9968 59

Sekretariat: Billingstadsletta 25, 1396 Billingstad

Kontortid sekretariat: 08–13

Tlf.: 23 27 37 60

Nettadresse: www.hytteforbund.no

E-post redaksjon:

norges@hytteforbund.no

E-post sekretariat: norges@hytteforbund.no

E-post juridiske henvendelser:

hytteforbundet@advonico.no

Tlf.nr. juridiske henvendelser:

64 83 00 00

Grafisk utforming/trykk:

07 Media – 07.no

STOFF TIL NESTE BLAD SENDES DIREKTE TIL REDAKSJONEN

Frist for levering av innlegg:

Utgave 3/19: 24.10

Norges Hytteforbund og redaksjonen frasier seg ansvar for innleggene i Hytte & Fritid.

Redaksjonen forbeholder seg retten til:

- ✓ å forkorte innlegg pga. plassmangel.
- ✓ å fremlegge svarinnlegg for de/den involverte før trykking.

- ✓ Redaksjonen forbeholder seg rett til å gi tillatelse av formidling av medlemsbladets innhold til andre publikasjoner, også digital viderefremidling.
- ✓ Bruk av bladets innhold må på forhånd avtales med ansvarlig redaktør.

Gi beskjed om innlegget skal være anonymt. Navn og adresse må gjøres kjent for redaksjonen. Benyttelse av artikler fra Hytte & Fritid skal avtales med redaktøren.

MEDLEMSKONTIGENT 2019

Personlig medlem: kr 480,-

Velforening:

Under 50 medlemmer: kr 2000,-

50-200 medlemmer: kr 2500,-

over 200 medlemmer: kr 3000,-

Kontigentår: 1/1–31/12

Medlemskapet skal sies opp skriftlig

Kontonummer: 7874.05.57342

NORGES **HYTTEFORBUND**

Ny redaktør

gjennom samarbeidsavtaler med firmaer som er interessante for hytteeiere.

Nytt i forbindelse med valget av nytt styre er at heretter vil det bli avholdt årsmøte hvert år, i motsetning til et hytteting annethvert år. Som tidligere vil årsmøtene bli avholdt i tilknytning til Hyttemessen på Hellerudsetta, neste år på hotellet vegg i vegg med messehallen.

Det nye styret hadde sitt konstituerende møte den 15. mai, hvor de nevnte fagområdene ble fordelt etter ønske. Det er ingen tvil om at det er en kompetent og engasjert gjeng som tar fatt på en ny periode i Norges Hytteforbund. Vi blir et godt team, som enkeltvis og sammen vil arbeide med saker til beste for landets ca. 460 000 eiere av fritidsboliger!

Ellers vil vår mangeårige juridiske rådgiver Gunnar Svendsen igjen bli mer direkte involvert i henvendelsene fra våre medlemmer. Advokatfirmaet Nicolaisen vil fortsatt være firmaet som følger opp henvendelsene der dette er nødvendig. For NHF blir dette å få i både pose og sekk: Sammen med våre medlemmer ser vi fram til et nytt samarbeid med Gunnar.

Trond G. Hagen, nyvalgt styreleder

Dag Nordberg er nå engasjert som ny redaktør av Hytte & Fritid. Han er utdannet cand.mag. i samfunnsfag fra Universitetet i Bergen i 1976 og har i løpet av de siste årene tatt studieemner innenfor IKT-fag ved Universitetet i Agder og Høgskolen i Østfold. Han har sin yrkesmessige bakgrunn fra forlag og undervisning i skolen. Han var tidligere redaktør i forlaget Yrkesopplæring før han etablerte DANOR Forlag AS i 1991, som han fortsatt aktivt driver. Dag Nordberg bor i Arendal og har hytte på Tromøya.

I TIDEN FREMOVER

Hytte & Fritid representerer medlemmer fra alle deler av vårt land. I tiden fremover ønsker den nye redaktøren at Nord-Norge får en noe større spalteplass. Etter et opphold som lærervikar på Røst i Lofoten i vår har han med selvsyn konstatert at Nord-Norge tilbyr mange av de godene norske hytteeiere setter mest pris på, og som hytteeiere i Sør-Norge opplever en økende knapphet på. Et eksempel er de rike fiskeforekomstene i Lofoten i kontrast til forbudet mot fiske av torsk i Oslofjorden som ble innført i sommer. Nord-Norge tilbyr store områder med uberørt vakker natur og rike ressurser for de som er interessert i jakt og fiske. Landsdelen har allerede mange hytter, men med plass nok til mange flere. Han oppfordrer medlemmer i Nord-Norge til å sende innlegg og forslag til tema som er av spesiell interesse i forbindelse med hytter i landsdelen.

Den nye redaktøren er også opptatt av at stadig flere medlemmer av NHF bruker hytta som arbeidsplass. Det skyldes at den teknologiske utviklingen av IKT gjør det mulig å utføre det samme arbeidet på hytta som på kontoret i byen. Når 5G mobilnett bredbånd i 2020 etterhvert blir tilgjengelig utenfor de større byene vil hytta bli enda mer attraktiv som arbeidsplass. Da blir det viktig at hytteeiernes interesser blir ivaretatt med et best mulig tilbud av 5G-nettverk og andre IKT tjenester. Den nye redaktøren ønsker at dette temaet blir fokusert i Hytte & Fritid etter medlemmenes behov.

Er du fremdeles ikke medlem i Norges Hytteforbund?

Meld deg inn idag – og nyt godt av våre medlemsfordeler. Du får juridisk hjelp i saker som angår ditt hytteliv, medlemsbladet Hytte & Fritid (3 utgaver i året). Sist men ikke minst: Som medlem gir du oss større slagkraft til å kjempe for et bedre hytteliv for deg og dine.

Meld deg inn på www.hytteforbund.no

Hyttetinget

på Olavsgaard 2019

Årsmøtet
i Norges Hyttefor-
bund, «Hyttetinget»,
ble avholdt på Olavs-
gaard Hotel lørdag
27. april.

ADVOKATENS TID

Før møtet hadde vi besøk av advokatfirmaet Nicolaisen, som ved advokatene Lars Baklund og Lasse Egeberg gjennomgikk temaet «Veien til hytta – hva sier lovverket om hytteeierens vedlikeholdsplikt for private veiløsninger og (privat) opparbeidelse av friluftsområder». Veiproblematikk opptar mange av våre medlemmer, så vel personlige medlemmer som hytteveforeninger. Hva er en privat vei – hva er et veilag? Hvordan skal utgifter til opparbeidelse og vedlikehold av veistrekninger fordeles mellom de eendommene som sokner til veien? Hvilke prinsipper finner vi i jordskifterettens praksis for dette, og hvordan er rettsforholdene rundt en privat grunneiers krav til at hytteeiere skal bidra med service-utgifter for opparbeidelse av turstier og preparering av skiløyper i friluftsområder? Disse og mange andre

veirelaterte spørsmål kom våre to advokater innom, og med stor interesse fra deltakerne ble det fort klart at ingen kom forgyeves til denne svært gode gjennomgangen..

HYTTETINGET

Det var de faste postene som sto på programmet, alt i henhold til hva vedtektene for Norges Hytteforbund sier skal behandles. Årsmøtepapirene har ligget på våre hjemmesider og var også sendt deltakere som hadde meldt sin ankomst, dessuten gjort tilgjengelig for alle medlemmer som møtte opp. Her skal vi ikke dvele ved detaljer, men nevne de viktigste hovedpunktene fra årsmøtets program og saksgjennomgang.

HOVEDPUNKTER – ÅRSBERETNINGER

Møtet ble ledet av Birgitta Ericsson, som ga ordet til Mathias B. Dannevig for en munt-

lig gjennomgang og oppsummering av styrets beretninger for årene 2017 og 2018. Dannevig la vekt på hvordan Norges Hytteforbund de siste årene målbevisst har bygget opp grunnpilarene for sin organisasjon. Hytteforbundet har hatt et arbeidende styre som med egne emneansvarlige («departementsansvarlige») styremedlemmer har arbeidet målbevisst for å styrke viktige nøkkelområder for organisasjonen. Sammen har man så gjennom forskjellige prosjekter klart å styrke den økonomiske basen for en ansvarlig drift, gjennomgått og delvis forandret de administrative systemene for medlemshåndtering og økonomi, styrket advokat- og konsultasjonstjenester for medlemmer, skaffet nye og hensiktsmessige kontorlokaler, ansatt et dyktig og funksjonelt sekretariat, utviklet rabattordninger for medlemmer, inngått partnerskap med andre friluftsansjoner, og

◀ **Det nye styret:** Fra høyre styreleder Trond G. Hagen, Øyvind Ekeberg, Knut Nes og Per Gunnar Halvorsen. Flystreik forhindret gjenvilgte styremedlem Turid Knudsen å være til stede.

▲ Dirigerbordet når Dannevig, nr. 2 fra venstre, gjennomgår hovedpunkter fra årsberetningene.

ikke minst sørget for klar politisk profilering i spørsmål av stor betydning for hyttefolket i Norge. Profilering skjer ved at vi har utviklet et godt brosjyremateriell for markedsføring av forbundet, men først og fremst ved tilstedeværelse i nasjonale og regionale medier. Hytteforbundet er også høringsinstans for sentralforvaltningen og kommuner om hyttespørsmål og friluftsinnteresser. Dannevig konkluderte med at forholdene i 2019 er bedre enn på lenge og ligger godt til rette for at Hytteforbundet ytterligere kan arbeide for vekst i medlemsmassen.

ØKONOMI OG VEDTEKTER

De økonomiske forholdene ble så mer detaljert gjennomgått av Mona Flemmen, før Trond G. Hagen redegjorde for det arbeidet som er gjort med forbundets vedtekter og forslagene til justeringer av disse som årsmøtet nå ble invitert til å beslutte. De viktigste forandringene er at det nå ikke lenger skal gå to år mellom hvert Hytteting, men at Norges Hytteforbund heretter skal avholde årsmøte hvert år. Styremedlemmer skal i 2019 også

velges for ett og to år, slik at det alltid vil sikres en kontinuitet i styret når påfølgende valg i senere år normalt vil skje for to år.

MEDLEMSKONTINGENTEN

Norges Hytteforbund er dessverre ikke på statsbudsjettet, og vi er helt avhengige av kontingenter fra personlige medlemmer og de hyttevelforeningene som er tilsluttet forbundet. Kontingenten ble heftig diskutert, og her tok årsmøtet initiativet til nye satser for velforeningene, men holdt kontingenten for personlig medlemskap uforandret på kr 480. Medlemskontingenten for foreninger er fra og med 2020 som følger:

Kategori 1, 2–20 fritidsboliger:	kr 1000
Kategori 2, 21–50	kr 2000
Kategori 3, 51–200	kr 3000
Kategori 4, 201–500	kr 4000
Kategori 5, over 500	kr 5000

Sammenslutninger av velforeninger får kr 1000 i kontingent om de ønsker medlemskap i forbundet som sammenslutning. Her må man merke seg at det på hyttetinget ble

vedtatt som krav til velsammenslutninger, om nye slike vil melde seg inn, at over 50 prosent av medlemsforeningene i sammenslutningene må være medlem i forbundet for at sammenslutningen også skal kunne tegne medlemskap. Så har vi med kontingentsatsene ovenfor knesatt nye prinsipper om at særlig små velforeninger skal ha en billigere kontingent enn tidligere, mens de store velforeningene som har mange flere hytteeiere å utligne kontingenten på, skal måtte betale noe mer.

VALG AV NYTT STYRE OG NY LEDELSE

Styret var i forrige valgperiode ledet av Birgitta Ericsson og Mathias B. Dannevig. Begge hadde, sammen med styremedlem Mona Flemmen, frasagt seg gjenvalg for ny periode. Etter innstilling fra valgkomiteen og med full støtte fra sittende styre og årsmøte ble så styremedlem og NHFs finanspolitiske talsmann Trond G. Hagen med aklamasjon valgt til forbundets leder for ett år. Sammen med seg har han de nye styremedlemmene Øyvind Ekeberg (valgt for ett år), Knut Nes

(to år), P. G. Halvorsen (to år) og gjenvalgte Turid Knudsen (ett år). Varamenn er Arne Herberg (to år) og Jens Engelstad (gjenvalg ett år).

Vi tror Norges Hytteforbund nå har sikret seg et svært godt team for å oppnå gode resultater i årene som kommer, og takker for et vel gjennomført Hytteting i 2019. En spesiell

takk sender Norges Hytteforbund til de avtroppende styremedlemmene som etter år i tjeneste for hyttefolket i Norge nå har levert stafettspinnen videre.

Utsnitt av forsamlingen

Advokat Lars Baklund og advokat Lasse Egeberg redegjør for vei-problematikk.

Waterment leverer renselanlegg for gråvann.

Kompakte og effektive renseløsninger for gråvann fra enkelthusholdninger og hytter. Med våre produkter kan du få innlagt vann på hytta uten kostnadskreven frakt og anleggsarbeider. Renselanlegget er enkelt å montere og rimelig i innkjøp.

Pris for komplett anlegg, R2, kr. 42 500,-
Ved samlet salg til flere hytter i nabolaget eller hytteforeningen utarbeider vi et eget tilbud.

www.waterment.no

Hvorfor velge oss?

- ✓ Ingen lukt
- ✓ Rimelig pris
- ✓ Enkel montering
- ✓ Ingen behov for kostnadskreven anleggsarbeid
- ✓ Krever ikke kjørevei til hytta

Ring oss på **905 46 133**

Ny avhendingslov vedtatt

Norges Hytteforbund har engasjert seg i diskusjonene rundt ny avhendingslov. Vi viser til tidligere artikkel i Hytte & Fritid fra tidligere styreleder Mathias B. Dannevig. Sammen med NBBL, Den Norske Advokatforening og Eiendom Norge har også Hytteforbundet hatt innsigelser mot deler av lovforslaget og tatt til orde for at lovforslaget burde sendes tilbake for nærmere bearbeidelse og mer balanserte løsninger. Slik forslaget fra Regjeringen lød, blir dette en lov som diskriminerer boligselgerne. Hyttesel-

gere er spesielt utsatt for å få en sterkt forverret posisjon. Det har Norges Hytteforbund advart mot.

Men «makta rår» forteller avgåtte styreleder Mathias B. Dannevig til Hytte & Fritid. Regjeringen ville ikke høre på de innsigelser som ble fremsatt, og regjeringspartiene viste ingen kompromissvilje da man la frem forslaget til behandling i Stortinget 16. mai. Her ble forslaget vedtatt.

Nye regler trår tidligst i kraft i juli 2020, melder Huseiernes Landsforbund, som

for øvrig har hatt et noe annet syn på denne saken enn Norges Hytteforbund. I mellomtiden skal det utarbeides forskrifter om tilstandsrapporter og autorisasjon for bygningsskyndige. Vi kan bare håpe på at det er mulig å få frem forskrifter som modererer noen av de faktorene vi var redd for at hytteteiere særlig ville bli offer for. Får Hytteforbundet anledning til det, vil forbundet sende inn forslag til innhold i forskriftene.

Fra forskning.no 23.mars 2019

Universitetet i Oslo; forskning på hyttelivet

Antropologiprofessorene Marianne Lien og Simone Abram og stipendiat Anita Nordeide, har i løpet av de to siste årene besøkt omkring 50 hytter over hele landet i Norge og intervjuet brukerne av hyttene om alle sider ved hyttelivet. Det handler om relasjoner og sterke følelser, men også om alle de praktiske oppgavene og problemene som må løses når man er hytteeier.

Det som overrasket forskerne var styrken i følelsene mange knytter til hytta. Hytta er gjerne

et møtested for de ulike generasjonene, og opplevelsene i fellesskapet på tvers av generasjonene setter ofte dype spor etter seg. Følelsene er ikke alltid bare kjærlighet, glede og gode minner. Mange opplever konflikter om hvem i familien som skal bruke hytta på hvilket tidspunkt.

Konflikter i forbindelse med spørsmål om hvem som skal arve er også utbredt. Familiene løser slike problemer på ulike måter.

Her er det mye å lære av, men forskerne har likevel ikke funnet sikre allmengyldige

svar på hvordan slike konflikter skal løses. Forskningsrapporten er brukt som grunnlag for en bok utgitt i vår på Kagges forlag.

<https://forskning.no/partner-samfunnskunnskap-universitetet-i-oslo/forskerblikk-pa-hyttelivet--folk-knytter-sterke-folelser-til-hyttta/1318256>

Red.

LIVREDDENDE FØRSTEHJELP

FAKTA

Ca. 3000 nordmenn får årlig hjertestans utenfor sykehus, av disse dør ca. 2500.

Til sammenlikning dør ca. 30 personer i brann, 100 personer ved drukning og drøye 100 personer i trafikken.

Hjerneslag rammer 11 000 personer og hjerteinfarkt 15 000 personer hvert år.

For hvert minutt som går uten at det startes hjerte- og lungeredning, reduseres sannsynligheten for å overleve en hjertestans med 10 prosent. 70 prosent av hjertestansene skjer hjemme og i fritiden. Effektiv behandling forutsetter tidlig diagnostikk og behandling.

Hvis du starter med hjerte- og lungeredning før ambulansen kommer og gir et strømstøt med en hjertestarter i løpet av de første 3–5 minuttene, øker overlevelsen opp til 75 prosent.

Vi har spurt legespesialist Terje M. Halvorsen i Norsk Førstehjelp AS om hva som skal gjøres ved en akutt alvorlig hendelse. Her er hans anbefalinger:

HVA GJØR DU?

1. Tidlig forstått faresignal.
 - a. Et typisk symptom på hjerteinfarkt er akutte smerter i

Hvis ett eller flere av disse symptomene plutselig oppstår:

Ring 113

brystet, som kan stråle til venstre arm og/eller opp i halsen. Men også smerter i brystet som stråler til ryggen/mellom skulderbladene eller ned i magen, kan være relatert til et hjerteinfarkt. Blodpropp i lungene eller utposning av hovedpulsåren vil også gi akutte smerter i brystet.

Et typisk symptom for hjerne- slag er akutt hodepine, ofte kraftig og klemmende. Kvalme (ev. med oppkast) og svimmelhet kan høre med, men det er ingen betingelse. Lammelse i ansiktet (skjev i ansiktet, klarer ikke å smile), uklart tale, akutt redusert syn eller hørsel er tegn på hjerneslag. Lammelse

- a. i arm eller bein er også tegn på hjerneslag, dvs. at du ikke klarer å løfte arm eller bein.
- b. Ved alle ovennevnte symptomer, ring 113.

2. Tidlig hjerte- og lungeredning.
 - a. Når en person faller om, eller du finner en person som har falt om, så sjekk bevisstheten. Det gjør du ved å rope til vedkommende, slå med håndflaten i ansiktet, riste i personen eller klype i brystet. Hvis vedkommende ikke reagerer på dette, så rop etter hjelp og ring 113.
 - b. Undersøk om personen puster ved å legge øret ditt ned mot munnen til personen og høre om vedkommende puster. Kjenn også etter pust mot kinnet ditt, og se etter om brystkassen til personen hever og senker seg.
 - c. Hvis personen ikke puster, så sjekk om det er frie luftveier, dvs. om det er et fremmedlegeme i svelget som hindrer at personen puster, eller om det er tungebasis som blokkerer luftveiene (bøy i så fall hodet bakover).
 - d. Hvis personen ikke puster, så start med hjertekompresjoner.

Plasser hendene midt mellom armhulene og trykk ned 5–6 cm hos voksne. Frekvensen skal være 100 kompresjoner per minutt. Innblåsinger gjøres med munn-til-munn-metoden, med hodet bøyd bakover (for å sikre frie luftveier), tommel og pekefinger klemmer igjen nesen til personen. Hjertekompresjoner og innblåsinger gjøres i forholdet 30 : 2.

3. Tidlig bruk av hjertestarter.
 - a. Hvis du har hjertestarter tilgjengelig, så koble på denne raskest mulig. Denne vil automatisk analysere om det er en sjokkbar rytme, lade opp og gi hjertet et strømstøt når det er grunnlag for det. Dagens

anbefalte halvautomatiske hjertestartere veileder deg i hjerte- og lungeredning og bruk av hjertestarteren.

4. Medisinsk etterbehandling er den behandlingen som gjøres etter at ambulansen har kommet og ved videre behandling på sykehus.

Halvorsen anbefaler alle å delta på førstehjelpskurs for å lære hjerte- og lungeredning og bruk av hjertestarter. Hyttesameier bør gå sammen og investere i en hjertestarter. Regelmessig førstehjelpskurs, tilgjengelig hjertestarter og riktig førstehjelpsutstyr bidrar til å redde liv.

For mer informasjon, se www.norskforstehjelp.no

Hyttemessen

Norges Hytteforbund var til stede på Hyttemessen, som ble arrangert på Hellerudsletta i april. Denne gangen var vi lokalisert sammen med Gudbrandsdalen energi, som er en samarbeidspartner med forbundet.

Standen ble godt besøkt, og vi var i dialog med både medlemmer og folk som var interessert i å

være medlem. De aller fleste spørsmålene vi fikk, handlet om tomtefeste og eiendomsskatt. Høye innløsningsbeløp og økte festeavgifter er gjengangere. Eiendomsskatten har også blitt høy for mange, og det er de store forskjellene mellom fritidsboliger og fastboende som irriterer folk.

Agder Energi Nett deler kundene inn i ulike grupper og øker fastleddet i nettleien for hytteeiere

Administrerende direktør i Agder Energi Nett, Svein Are Folgerø, sa i et intervju med Fædrelandsvennen 4. mars i vår at hytteeiere må forberede seg på en dyrere nettleie. Fastleddet, som avhenger av hva slags nettleie man har, var tidligere likt for alle. Folgerø opplyste om at det blir en forandring her, ved å dele inn i ulike kundegrupper. Hvis man bruker veldig veldig mye strøm på vinteren, blir regningen svært høy. «For at dette skal bli mer forutsigbart for kundene våre, har vi valgt å øke fastleddet og redusere energileddet. Hytteeiere vil kunne oppleve en økning. Man bruker jo ikke hytta hver dag, så sånn sett har de sluppet billigere unna til nå. At vi øker fastleddet, betyr at vi retter

opp en urettferdighet vi har hatt fram til nå.» Ifølge selskapets beregninger, kan det bli en kraftig endring i fastleddet for hytteeiere. Økningen vil variere mellom 77,50 og 587,50 kroner i måneden.

Som reaksjon på Agder Energi Netts diskriminering av hytteeiere og varslede prisøkninger for denne kundegruppen har Norges Hytteforbund på vegne av sine medlemmer sendt klage til Norges Vassdrags- og Energidirektorat.

Hytte & Fritid vil følge opp utviklingen i saken og henviser foreløpig interesserte medlemmer til nettsidene til Norges Hytteforbund. Vi gjengir her klagebrevet i sin helhet:

KLAGE PÅ NY NETTLEIESTRUKTUR FOR AGDER ENERGI

Norges Hytteforbund (NHF) har som nasjonal interesseorganisasjon for norske hytte- og fritidsboligeiere mottatt flere reaksjoner fra sine medlemmer på den endring av nettleiestrukturen som Agder Energi nå skal innføre fra 1 april 2019.

Vi opplever at eiere av fritidsboliger her utsettes for kraftig diskriminering i satsene. Eiere av en hytte med lite forbruk, f.eks ved sommerbruk, vil i henhold til de nye tariffene (forutsatt kraftpris kr 0,50 pr kWh) måtte betale opp til kr 3 pr kWh for et årlig forbruk på eksempelvis 2000kWh. Skulle hytten ha et mindre forbruk, eventuelt at kraftprisen er høyere ved kun vinterbruk, blir den aktuelle kWh-pris enda mer urimelig.

Det nye systemet mener vi straffer de mindre forbrukere i nettet på en urimelig måte, og favoriserer storforbrukerne. Bare det å ha en strømledning frem til hytteveggen uten noe som helst strømforbruk koster nå for eiere av fritidsboliger minst over kr 4300 pr år, 120 kr mer enn for en storforbrukende helårsbolig hver eneste måned.

Norges Hytteforbund kan heller ikke se at forandringen bygger på dokumenterte forhold knyttet til de utgifter i nettet som påføres av hytte- og fritidsboligeiere som gruppe. Som oftest vil pålagte anleggsbidrag fra nye hyttefelt,

og ny fritidsbebyggelse generelt, dekke de nyinvesteringer som kreves for ny fritidsbebyggelse. Vi har heller ikke sett noen dokumentasjon på at vedlikehold av eksisterende spesielt infrastruktur skjer for fritidsbebyggelsen, og derfor burde trigge en høyere nettleie for denne gruppen. Fritidsbebyggelse ligger svært ofte i forbindelse med andre helårsanlegg for strømleveranse til fastboende husholdninger, slik at det ikke er noen generell objektiv grunn til å oppskalere fastleddet kun for fritidsbebyggelsen slik Agder Energi nå vil innføre.

Norges Hytteforbund henviser til «Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffene» av 1999-03-11, jfr <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1999-03-11-302>.

Norges Hytteforbund mener de nye tariffene bryter med diskrimineringsbestemmelsene som disse forskrifter skal sikre håndhevelsen av. Se særlig § 13-1-E der vi ikke kan se at «de relevante nettforhold» som kreves er tilstrekkelig dokumentert. Vi mener også de nye tariffene ikke er i overensstemmelse med føringene i § 13-1 C som gir forbud mot diskriminering. Se også § 14-2 med henvisning til kundespesifikke kostnader som vi ikke kan se at er dokumentert.

Norges Hytteforbund ber Norges Vassdrags- og Energidirektorat, som klageinstans, behandle denne klagen i tråd med gjelden-

de bestemmelser og vi sender også klagen til Agder Energi for at man der internt kan merke seg våre anførsler.

Norges Hytteforbund vil her uansett oppfordre Agder Energi til å revurdere deler av sitt nye tariffverk. Særlig vil vi påpeke urimelighetene i at småforbrukere som kanskje har strømanlegget avslått mesteparten av året skal påtvinges en månedlig utgift på kr 360 uten å få noe tilbake. Det bør i det minste – om andre deler av vår klage ikke imøtekommes – bli mulig for slike forbrukere å få en fast avtale om fra- og tilkobling til nettet faste deler av året, slik at regningene fra Agder Energi kommer for de perioder det er et faktisk bruk av strømmettet for den aktuelle eiendom. Det bør derfor være mulig å innføre en sesongbasert null-tariff for anlegg som ikke er i bruk, jfr den sesongbaserte nett-tariff for forbruk.

Så takker vi for oppmerksomheten og ser frem til at vår henvendelse får en seriøs behandling.

Med hilsen for Norges Hytteforbund
Mathias B. Dannevig
Fungerende styreleder

Mathias Dannevig var fungerende styreleder da brevet ble forfattet. NHF har nå ny styreleder.

Bokomtale:

«Tidenes Hyttebok»

Har du hyttebok? Hvis ikke, vil du bli motivert til å anskaffe en etter å ha lest denne boken. Dette er en bok som handler om den unike og personlige opplevelsen det kan være å sette seg ned og lese hva venner og familiemedlemmer på hyttebesøk hos deg en gang i fortiden har skriblet ned i hytteboken. De fleste av oss setter pris på et fotoalbum, men ved å bla i en gammel hyttebok kan man finne ut så mye annet om tankene og følelsene til hyttegjestene enn det bilder alene kan fortelle. Og i en hyttebok som er beregnet på de nærmeste, blir formuleringene ofte mer direkte og usensurerte enn i en bok beregnet på mange lesere. «Tidenes Hyttebok» er bare ett eksempel på innholdet i og verdien av en hyttebok. Men for et eksempel! Bokens forfattere, far og sønn Andreas Johan Øhren og Johan Camilo Alstad-Øhren, har med godt språk forfattet en bok som med humor, varme og klok forståelse skildrer 68-generasjonens tankegods og opprørstrang under folkeavstemningen om EU i 1972, og hvordan denne generasjonen utviklet seg i løpet av

de neste 30 årene. Her handler det mye om generasjonens dobbeltmoral, der liv og lære ofte skilte lag. Men det hele er beskrevet på en forståelsesfull måte og ofte med svært morsom selvironi; selvironi fordi Andreas Johan Øhren selv tilhører 68-generasjonen. Målgruppen for boken er likevel ikke bare 68-generasjonen, men først og fremst de som ønsker å bli kjent med de gode opplevelsene forbundet med hyttelivet. Øhren har hytte på Kruk i Nord-Aurdal i Valdres. Det er her hytteboken befinner seg. «Tidenes Hyttebok» demonstrerer hvor stor glede og underholdningsverdi som kan skapes for fremtidens lesere ved å ha en hyttebok liggende for besøkende hyttegjester. Boken er rikt illustrert med morsomme strektegninger av Eva Pryz Poulsen. Den er utgitt på Orkana forlag i 2019.

Dag Nordberg

SAMBATRAPPEN

Den geniale løsningen til hytte - eller hems, og ellers hvor der er liten plass. Den er smal og bratt, men trinnenes egenartede form gjør den likevel god å gå i.

SAMBATRAPPEN leveres med avrundet for- og bakkant, for ytterligere å forsterke dens «eksotiske» egenart, og kunstneriske arkitektur.

Nå også med et spesielt løftebeslag, slik at trappen kan skyves inntil veggen. Vær rask, og få spesialtilbud.

Snekkerfabrikken as

8760 INDRE KVARØY. Tlf.: 75 09 10 70 – Telefax: 75 09 10 26
ETTER KONT.TID: 75 09 11 06/75 09 11 31

Norsk natur raseres for Europas kraftbehov!

Av: Bernt Øien

Skogsus, fuglekvitte, stillhet, utsyn til fjell og kystlynghei, hyttevei med gress mellom hjulsporene eller en sti som er blitt til av manns vilje gjennom generasjoner. Hverdagsting som betyr mye for hyttelivet i Norge. Nå kan det bli en forandring for mange hytteeiere. Norsk natur bygges i dag ned eller planlegges nedbygd i et omfang vi ikke har sett siden vannkraftutbyggingene på 60-tallet. Hva er det vi snakker om? Landbasert vindkraftproduksjon selvfølgelig!

Grønne sertifikater utløser lukrative investeringer for europeisk kapital som tar med seg profitten hjem. Slik betaler vi nordmenn veldedighet til noen av verdens rikeste land, mens vi selv sitter igjen i et tragisk feilgrep med ødelagt natur, helseskadelig lavfrekvent støy fra vindturbiner og en visuell forurensing uten sidestykke som kvittering. Norge er i ferd med å bli en ressurskoloni for Europa. Arbeidsplasser under anleggsfasen er kortsiktige, mens vindturbinene og teknologien importeres fra tysk industri. Det er en snever og kortsiktig norsk tankegang som står i grell kontrast til det langsiktige perspektivet som burde omfatte industrireise i Norge hvis vi først skal bygge ut vindkraft.

Klimaendringene er her og nå, og den politiske handlekraften som må til for å redusere klimautslipp for at et livskraftig økosystem ikke skal rase sammen, må omfatte langt mer potente tiltak enn vi hittil har sett gjennom nyere energipolitiske til-

tak. Energipolitikken drives av flere faktorer, men det er ikke alt av teknologiske muligheter som bør utvikles. For å se hvilken vei det bærer, må vi forstå det energipolitiske landskapet og hvilke krefter som er driverne. Kraftprodusentene i Norge slår seg sammen med utenlandske eiere og satser på større og høyere vindturbiner. Grønne sertifikater driver dette nå i et tempo vi aldri før har sett, til og med før nasjonal ramme for vindkraft på land er behandlet politisk. Regjeringen må derfor være seg sitt ansvar bevisst og stanse alle planlagte utbygginger for vi har ingen grunn til å ha det travelt i vindkraftspørsmålet. Vi har mer enn nok energiproduksjon fra vannkraft i Norge. Til nå har mange stått alene mot statens angrep på landskap og nærnatur. Allemannsretten til aktiv naturbruk ofres når store områder bygges ned til industri. Derved blir opplevelsesverdien for brukergrupper som vil oppleve stillhet og uberørt natur, vesentlig endret. Folk føler seg lurt fordi så å si ingen søknader om vindkraftkonsesjoner har fått avslag på grunn av naturen og menneskene som bor i den.

Organisasjoner som Den Norske Turistforening, Norges Jeger- og Fiskerforbund og Naturvernforbundet er i ferd med å se det som skjer, og vil at Nasjonal plan for vindkraft skal behandles politisk før nye utbygginger. Det er også å håpe at Norges Hytteforbund ser sin besøkestid. I framtiden blir selve vissheten om at store kyst- og villmarksområder står urørt, viktig for livskvalitet og

rekreasjon. Det gjelder også den naturen vi selv aldri kommer til å se i vårt liv, for tenker en etter, så er den viktig for noen andre. Vi må aldri glemme den store helheten siden begrepet «uberørt landskap» er vår fysiske og mentale opplevelse og forståelse av naturen.

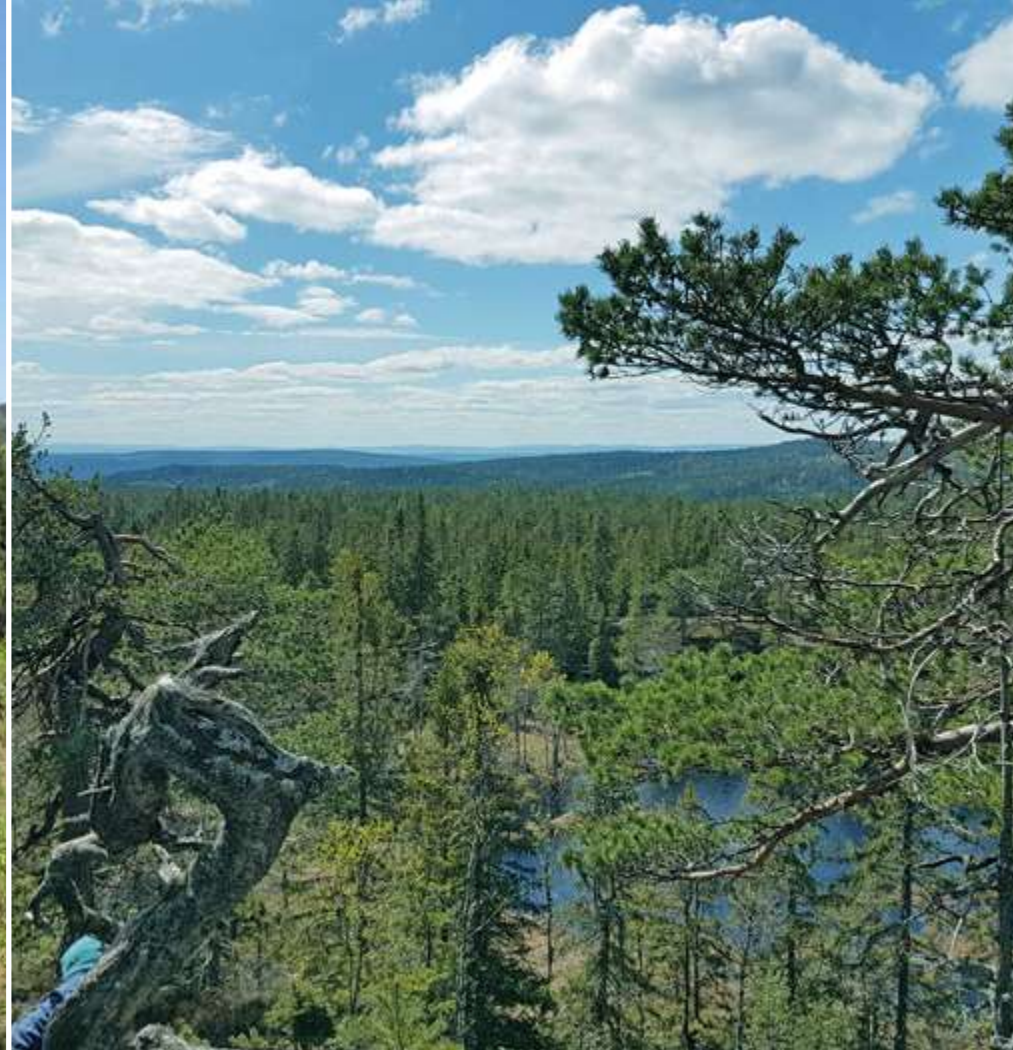
Energi er en innsatsfaktor i all produksjon av det vi trenger som samfunn. Floskelen om at Norge skal utgjøre «Europas batteri» med balansekraft fra vannkraft, er ureddelig og kunnskapsløs og er å betrakte som å drive en Tesla med lommelyktbatteri. Fysiske begrensninger på hvor mye vi greier å forsyne Europa med av slik kraft, er bestemmende. Norge har under én promille av verdens befolkning og en tilstrekkelig egen vannkraftproduksjon som ville gjøre langt mer nytte for klimaet hvis den brukes i industri her hjemme og ikke eksporteres med store overføringstap. Vi er derfor bedre tjent med å la vår natur ligge urørt for vindkraftutbygging, men utsiktene til dette er imidlertid minimale. Norge hadde en samlet installert effekt for landbasert vindkraft under bygging i 2018 som er større enn den effekten alle dagens eksisterende norske vindparker gir. Og mer skal det bli, selv om vårt kraftoverskudd fra vannkraft overstiger all tiltenkt produksjon fra vindkraft. Norge veksler inn sin stabile vannkraftproduksjon med en ustabil vindkraftproduksjon, noe som er uklokt for det påfører oss ustabil netts og høyere strømpris. Det er mye som er tabubelagt om vindkraftutbygging. Mange miljøhensyn

settes til side fordi energiloven brøyter vei i en primitiv og utilstrekkelig demokratisk debatt. Norge bør satse mer på bedre finansiering av lavutslippsteknologier og miljøstandarder og på bruk av hydrogen innenfor transport og energiproduksjon. Ute i verden er det hydrogensamfunnet som er fremtidsvisjonen siden hydrogen har null utslipp som energibærer og er det som skal til for at myndighetenes mål om reduksjon av klimagassutslipp skal nås.

Det tradisjonelle økonomifaget har manglende forståelse for naturkvaliteter og foreskriver samme medisin år etter år gjennom smalsporet tap-og-vinningsbetraktning i prosjektutredningen. Men nå er et nytt økonomifag som heter «økologisk økonomi» på trappene. Det bærer et håp om bedre å kunne fastsette verdien på urørt natur, noe som i dag er fraværende. Havvindturbiner basert på norsk offshoreteknologi konkurrerer uten grønne sertifikater. Disse gir miljøvennlige, «usynlige inngrep» som lar seg fjerne etter endt bruk på en enkel måte og vil utgjøre ny industrireise i Norge. Kraftbransjen skygger imidlertid for denne utviklingen ved at den suger opp langsiktig kapital gjennom grønne sertifikater. Det er uheldig og lite klokt å fortsette denne ordningen. Nå må ansvarlige, jordnære politikere komme på banen for å utfordre vindkraftindustriens retorikk. Det er feil å fremstille seg selv som klimaets redningsmenn og kvinner ved å bidra til en massiv nedbygging av norsk natur.

Utsikt fra vindkraftområdet nordøstover mot vannet Tennungen, Nord-Odal.

Utsikt fra Songkjølen mot vest. Denne skogen skal bli industriområde.

Utsikt nordvestover fra Knappen ved Murukollen, på grensen mellom Nord-Odal og Nes kommune: Her skal en av turbinene settes opp, den vestligste ved Songkjølen industriområde.

Fra vannet Murua mot Knappen/Murukollen i sør. Turbinen plasseres på toppen.

Vannet Tennungen, Nord-Odal, som får støyen fra hele Songkjølen-anlegget rett i fra øst.

Vindkraft i Nord-Odal

Av: Dag Dæhli, Jevnaker/Nord-Odal

Nord-Odal kommune har til nå markedsført seg med flotte jakt-, fiske- og friluftstivitet. Da vindkraftdiskusjonene kom i gang i 2012–2013, argumenterte mange for at kommunen måtte passe på å ta vare på disse verdiene. Gjerne utvikle næringsliv med tanke på turisme. Men jakt, fiske, friluftsliv, hytteturisme og annen turisme var argumenter som ikke var viktige nok for politikerne i kommunen. Det hele var et spørsmål om penger og økonomi: fortjeneste for utenlandske vindkraftinvestorer, og selvsagt noen inntekter til kommunen og til de «heldigste» grunneierne som får leieinntekter fra vindkraftselskapet.

I januar 2016 vedtok kommunestyret at områdene Songkjølen og Engerfjellet skulle forvandles fra naturskjønne skogtrakter til støyende industriområder. Noen brukte miljøargumenter, sikkert den gang i god tro, men man vet etter hvert bedre. Å ødelegge naturen for å redde klimaet er ikke veien å gå! I dette landskapet vil man for eksempel komme til å drenere mange myrer, handlinger som er direkte klimafiendtlige.

Vår familie har hatt et nært og kjært forhold til kommunen, da mor var fra Nord-Odal, og slekta har hatt en enkel liten hytte der, uten strøm og vann. Det er med stor

sorg og fortvilelse at både vår familie og også svært mange av innbyggerne er vitne til at Nord-Odal kommune har valgt å bli et «skrekkenes eksempel», og bli et «kjent navn» i en av de største naturødeleggelsene i innlandet/skogsdistriktene i Norge til nå. Spesielt ille er det å være tilskuere til denne raseringen av skogen når vi tenker at vindkraft til havs sannsynligvis vil bli framtiden. Raskiftet er bygget ut, Kjølberget på Finnskogen står også for tur, og også ellers i landet øker den samme fortvilelsen. Man må snarest sette en stopp for landbasert vindkraft.

Håndverker: prisoverslag eller uforpliktende prisantydning?

Av: Mauritz Aarskog, partner/advokat i ØSTBY AARSKOG ADVOKATFIRMA

Håndverkertjenester kan bestilles til en fast pris, med bindende prisoverslag eller med uforpliktende prisantydning. Etter håndverkertjenesteloven innebærer fast pris at man som forbruker skal betale det som er avtalt, og ikke noe mer, mens bindende prisoverslag innebærer at forbrukeren skal betale for påløpte materialer og arbeidstimer, men at totalprisen ikke kan overstige prisoverslaget med mer enn 15 prosent. Uforpliktende prisantydning betyr derimot at man som forbruker skal betale for påløpte materialer og arbeidstimer uten noe pristak. For forbrukere er det derfor viktig å ha klart for seg hva som er avtalt med håndverkeren. Skriftlige avtaler er derfor å anbefale, men også skriftlige avtaler kan være uklare. Her nevnes et par eksempler på dommer fra Borgarting lagmannsrett:

I dom med referanse LB-2013-79006 hadde forbrukeren mottatt et tilbud om rehabilitering av enebolig med noe som ble omtalt som «utkast til budsjett». Håndverkeren/entreprenøren hadde presisert at dette ikke var et fastpristilbud, men bare en «indikasjon på antatt kostnadsbilde». Arbeidene endte med at forbrukeren fikk en faktura som var dobbelt så stor som det som var blitt antydnet. Håndverkeren/entreprenøren kunne ikke bevise at budsjettet var uforpliktende. Før avtaleinngåelsen hadde forbrukeren presisert at det forelå et kostnadstak, og etter avtaleinngåelsen hadde budsjettet blitt brukt i forbindelse med løpende fakturering. Lagmannsretten konkluderte derfor med at det forelå et bindende prisoverslag. Håndverkeren/entreprenøren kunne derfor ikke kreve mer enn 15 prosent påslag og vederlag for visse tilleggsarbeider.

I dom med referanse LB-2013-163536 hadde forbrukeren mottatt et tilbud med oppgitte timepriser og påslag ved innkjøp av materialer som ble akseptert av forbrukeren. Deretter sendte imidlertid håndverkeren/entreprenøren noe som ble kalt «estimert budsjett» til forbrukeren. Dette ble gjort før det var endelig avklart hvilke arbeider som skulle utføres. Under utføring av arbeidene fakturerte håndverkeren/entreprenøren uten å se hen til budsjettet, og fakturaene ble gjennomgått og akseptert av forbrukeren. Lagmannsretten kom derfor fram til at budsjettet ikke var bindende for håndverkeren/entreprenøren.

Disse dommene viser dels at det er viktig å sikre klare bevis for hva som er avtalt, og dels at det er viktig å følge opp det som faktisk er av-

talt, underveis i arbeidene. Endringer bør derfor også avtales skriftlig, og det må tas stilling til hvilke prismessige konsekvenser endringer skal få. Skal endringer betales etter fastpris eller etter medgått timeforbruk og materialer? Skal det eventuelt være et pristak? Der som man som forbruker mottar fakturaer som ikke er i henhold til det man mener er avtalt, så må det reageres omgående og helst skriftlig overfor håndverkeren. Hvis endringsforslaget kommer fra håndverkeren, må det også vurderes om dette er noe som håndverkeren burde ha priset inn i det opprinnelige tilbudet. I så fall er det mulig at håndverkeren ikke har krav på ekstra betalt for det arbeidet som presenteres som en endring.

Høyesterett har i dom med referanse HR-2016-761-A uttalt følgende om håndverkerens/entreprenørens bevisbyrde knyttet til prisopplysninger:

Uttalelsen om at det må kreves et sterkt bevis for å kunne legge til grunn at en prisopplysning i en kontraktssituasjon bare er en ikke bindende prisopplysning, gir uttrykk for at forbrukeren normalt må kunne oppfatte et prisestimat som en opplysning han kan innrette seg etter, altså som et prisoverslag i lovens forstand. Ved å kreve sterkt bevis for at en prisopplysning ikke skal være et prisoverslag, understrekes at ikke bindende prisopplysninger vil ha et klart unntakspreg. Dette bidrar også til å oppnå klare og enkle regler.

Denne uttalelsen kan oppsummeres med at håndverkere som får forespørsel om pris fra forbrukere, enten må gi en fast pris, gi et bindende prisoverslag, ta uttrykkelig forbehold om at prisopplysningen ikke er bindende, eller avstå fra å gi prisopplysning.

Vann og avløp på hytta

Vil du modernisere vann og avløpssystemet på hytta?
Ønsker du en løsning som ivaretar natur og miljø?

Vi har erfaringen, kompetansen og produktene som sikrer et anlegg av beste kvalitet!

Ta kontakt med oss,
vi hjelper deg gjennom
hele prosessen.

eco solutions

Tel. 907 15 522 • post@eco-solutions.no • eco-solutions.no • facebook.com/ecosolutions.as

Lasse Groven Egeberg

Drift og vedlikehold av privat vei med flere brukere – Veilag

Artikkel 2

Av: advokat Lasse Groven Egeberg
– advokatfirmaet Nicolaisen & Co ANS

I forrige utgave av Hytte & Fritid startet jeg på en kort artikkelserie om veilag og veilovens aktuelle bestemmelser i forbindelse med drift og vedlikehold av privat vei med flere brukere. Jeg gjennomgikk der hvordan veilaget oppstår, litt om organisering og om forståelsen av hva som omfattes av veibegrepet, og hva som omfattes av ansvaret for vedlikehold. I denne artikkelen vil jeg gå nærmere inn på veilagens drift og fordelingsmodeller for kostnader.

BIDRAGSFORPLIKTELSEN – ÅRSKONTINGENTEN

Veiloven § 54 fastslår veilagsmedlemmenes viktigste forpliktelse, nemlig å medvirke til at den aktuelle veien og dens bestanddeler holdes i forsvarlig stand. Dette kan gjøres ved å yte materialer eller arbeid eller ved betaling av penger. Sistnevnte er nok den mest utbredte formen for bidrag veibrukere i dag yter til sine respektive veilag.

Årskontingenten i veilaget skiller seg fra andre typer medlemskontingenter i ideelle foreninger i den forstand at årskontingenten til veilaget baserer seg på en plikt. I ideelle foreninger vil betaling av kontingent basere seg på frivillighet. Dersom man ikke lenger ønsker å betale, kan man melde seg ut av foreningen. Bidragsforpliktelsen til veilaget vedvarer så lenge deltakerens eiendom har adkomst ved bruk av veien.

Den innbetalte årskontingenten skal brukes til drift og vedlikehold. Loven åpner også for at det kan kreves inn et tillegg for fremtidige ekstraordinære kostnader eller planlagte tiltak.

Ubetalt kontingent kan tvangsinnndrives, men man skal være oppmerksom på den alminnelige foreldelsesfristen på tre år. Foreldelse av pengefordringer avbrytes bare ved skyldners skriftlige erkjennelse eller ved at det igangsettes såkalt rettslig prosess – som ved å sende inn en forliksklage til forliksrådet før foreldelsesfristen utløper.

Vær for øvrig oppmerksom på at årskontingent ikke kan kreves tilbakebetalt ved fraflytting eller ved opphør av medlemskap på annen måte. Årskontingenten kan imidlertid deles forholdsmessig ved kjøp og salg av fast eiendom, men dette vil være et forhold mellom kjøper og selger. Normalt kan heller ikke en fraflytter kreve å ta med seg en andel av eventuelt oppsparte midler i veilagskassa. Tilsvarende vil en fraflytter normalt sett heller ikke risikere et krav om økonomisk etteroppgjør dersom veilaget går med underskudd.

KOSTNADSFORDELINGEN

Utgangspunktet for fordelingen av kostnader ved drift og vedlikehold av veien er at dette skal skje forholdsmessig. Kostnadene fordeles da ulikt etter hvor omfattende den enkeltes bruk er. Ut fra dette utgangspunktet kan det tenkes mange ulike varianter av kostnadsfordeling, gjerne på bakgrunn av lokale forhold – som f.eks. om den aktuelle veien utgjør et kort eller et langt strekk, om det er et større veinett bestående av mange stikkveier og koblingsveier, og/eller om veien benyttes av mange forskjellige typer eiendommer.

Regelen i loven har gjerne blitt oppfattet som å fastslå en «leddvis» kostnadsfordeling basert på hvor stor avstand bruken strekker seg over. Samtidig skal det skjønnes over denne vurderingen. En alminnelig nyttevurdering er her relevant. Dette er en stadig kilde til diskusjoner, og det foreligger rikelig med rettspraksis på ulike løsninger. De ulike løsningene er dog gjerne basert på lokale særegenheter i de konkrete tilfellene.

Lovens utgangspunkt legger opp til at den enkelte eiendom skal deles et andelstall (lovens ordlyd; «høvetall») eller en brøk av det hele. Andre fordelingsprinsipper kan avtales, men dersom enkelte brukere motsetter seg en avvikende fordelingsmodell, så kan ikke veilagens årsmøte beslutte at lovens fordelingsprinsipp skal tilsidesettes med tvingende virkning for samtlige brukere av veien.

Fordelingen av kostnader etter prinsippet i loven gjelder for de med såkalt *rettslig bruksrett*. Dette er gjerne de som trenger å benytte den aktuelle veien for å komme seg til sine respektive eiendommer. Andre brukere som ikke har en stedsvis tilknytning til veien eller området, må eventuelt akseptere å betale det de blir avkrevd – eksempelvis ved veibom. Alternativt kan de velge å ikke bruke veien.

Når det gjelder grunnlag for fastsettelse av andelstallene tas det normalt utgangspunkt i brukens innhold, art og omfang. Kjøre lengde er den tydeligste delingsmalen.

Etter dette foretas fastsettelsen av andelstallene skjønnsmessig. Det innebærer at det skal foretas relativt runde og praktiske vurderinger, i motsetning til bruk av nøyaktige retningslinjer. Men skjønnsutøvelsen skal også kunne begrunnes på en fornuftig objektiv måte og ikke basere seg på ren synsing. Rent personlige forhold er heller ikke relevante ved skjønnsvurderingen.

Videre bør det ikke legges vekt på den slags bruk som må kunne regnes å være av forbigående karakter – eksempelvis kan dagens eier av en eiendom bruke veien i mindre grad enn sammenlignbare naboer, men i et lengre tidsperspektiv vil veibruken mest sannsynlig være tilsvarende for alle sammenlignbare eiendommer i området. Ved å se bort fra svingende bruk vil man kunne oppnå stabile og forutsigbare fordelingsfaktorer over tid. Det er således en normalbruk som bør legges til grunn ved skjønnsutøvelsen.

Det skal samtidig ikke bare tas hensyn til den enkelte eiendom og dens eiers utnytting av veien med egen bil, men også tas høyde for veiens funksjon for tjenesteytelse av mer felles karakter, slik som levering av post og aviser, renovasjon, varetransport, helsetjenester, og tilsyn med og reparasjon av telekommunikasjon, strøm, vann og avløp.

Den enkleste formen for kostnadsfordeling vil kunne være en ren brøkdelsordning hvor samtlige brukere bidrar med like mye, men i mange tilfeller påfører de ulike brukerne ulik slitasje både i form av avstand og i form av faktisk påkjenning på veilegemet.

Et eksempel på problemstilling og en mulig løsning kan være følgende: Til en vei som strekker seg fra fylkesvei og innover i landskapet ligger gårdsbruk, småindustri og boliger. Her kan man ta utgangspunkt i prinsippet om leddvis vedlikeholdsplikt. Den som har kortest vei betaler minst, og den som har lengst vei betaler mest. I tillegg bør man justere den enkeltes part etter arten av den bruken som utøves ved å ta utgangspunkt i en tenkt «normalbruk». Brukeren som driver næring som trailersjåfør, må tåle et tillegg. Gårdbrukeren som transporterer tømmer fra skogbruket, må tåle et tillegg. Gartneriet som ligger innerst i vegen og forårsaker kundetraffikk sommeren igjennom, må tåle et tillegg.

Dessuten kan det være aktuelt å benytte forskjellig fordelingsnorm for ulike typer kostnader, for eksempel slik at brøytekostnader og kostnader til asfaltering fordeles etter den avstand som de enkelte brukerne benytter veien (leddvis fordeling), men at utgifter til administrasjon (regnskapsfører, porto, brevpapir) fordeles likt på samtlige brukere.

Mer om kostnadsfordeling vil følge i neste artikkel.

HYTTEEIERE MÅ FÅ STEMMERETT VED KOMMUNEVALG!

Vi ber Norges Hytteforbund om å gjenta krav om at hytteeiere får stemmerett ved kommunevalg. Vi er eiere av en hytteeiendom i tidligere Nøtterøy, nå Ferder kommune.

Ser av skatteoppgjøret at vi i 2017 betalte et sekssifret beløp til daværende Nøtterøy kommune. I tillegg betaler vi renovasjonsavgift, av omlag samme omfang som våre fastboende naboer, for tømning noen få uker om sommeren. De siste årene ble ikke søppelkassene tømt, tross kraftige henvendelser.

Vi har hatt to små femtenfot båter i tidligere båtregister som ble nedlagt, og en kajakk som nå må registreres på nytt. Nye

Vi mottar stadig henvendelser fra medlemmer (og andre) knyttet til dette med at hytteeiere bør få lokal stemmerett. Dette har også vært en prioritert sak som Hytteforbundet har jobbet med gjennom en årrekke. Hyttefolk har som kjent ingenting de skulle ha sagt om styre og stell i hyttekommunen. Vi har tidligere påpekt at det norske systemet er basert på at folk lever bare ett sted, mens de ofte i realiteten er delårs-

unødvendige avgifter, dette er nærmest ro/padlebåter med nullutslipp.

Andre, dels grove kommunale forsømmelser, skaffet oss også mye bry. Endringer i lovverk kunne være til fordel for alle kommunens skattytere, og kommunestyret burde også ha representanter blant hytteeierne.

Vennlig hilsen
Carl Morten Motzfeldt Laane, Prof.Dr. etc.
Rolf Wahlstrøm, Lektor
Holsteinveien 8 0874 Oslo
Begge mangeårige medlemmer.

beboere – uten demokratiske rettigheter i hyttekommunene. Kort fortalt; hyttefolket savner en debatt med perspektiver, en bevissthet rundt vertskapsrollen, og at det også vises i kommunale planer. Ovenfor er en av henvendelsene vi har fått den siste tiden.

Red.

ARTIKKEL SOM KOMMENTERER DETTE INNLEGGET

SKAL HYTTEFOLKET FÅ STEMMERETT I SIN HYTTEKOMMUNE?

Vi setter pris på gode innlegg og utspill fra våre medlemmer. Carl Morten Motzfeldt Laane og Rolf Wahlstrøm hadde et tankevekkende innlegg i «Hytte & Fritid» nr. 3 2018 om stemmerett for hyttefolket. De to innsenderne ber Norges Hytteforbund om «å gjenta krav om at hytteeierne får stemmerett ved kommunevalg».

Bakgrunnen for kravet er det store bidraget hyttefolket gir i kommunale avgifter, eiendomsskatt og generell pengebruk med støtte til lokalt næringsliv i vertskommunene, noe som mange mener i samlet sum må kunne gi grunnlag for stemmerett ved kommunevalg også for hytteeiere som ellers har annen fast bostedskommune.

Styret i Hytteforbundet drøftet denne saken på tampen av 2018, noe uavhengig av innspillet fra våre to medlemmer ovenfor. Saken har prinsipielle og praktiske

sider som vi i fjor oppsummerte i det som kan vises med seks viktige punkter for kommunal medbestemmelse:

1. Kravet om innflytelse fra hytteeiere i sine vertskommuner er et legitimt krav. Spørsmålet er ikke om hytteeiere skal være med i beslutningsprosesser i kommunen eller ikke, men *hvordan* slik innflytelse skal utøves.
2. Stemmerett ved valgene er bare én av flere mekanismer som kan tenkes anvendt for å sikre medbestemmelse. Men, ser vi på stemmerett (også for hytteeiere) ved valg isolert og vurderer dette i forhold til fastsatte og aksepterte demokratiske prinsipper, så er det store konflikter. «En mann – en stemme» er den gamle måten å uttrykke at det skal være *lik* stemmerett for alle, uavhengig av eiendomsbesittelse. Om

eiendomsbesittelse og økonomiske resurser skulle være avgjørende for den politiske innflytelse den enkelte skulle ha, så er vi tilbake til reglene på 1800-tallet for den allmenne stemmerett ble innført.

3. Så kan det kanskje argumenteres at stemmeretten kunne blitt *delt* mellom vertskommune og bostedskommune, men dette vil kunne gi skjeve og uberegnelige utslag. Dagens system fastsetter jo at der man har sitt faste bosted, skal stemmeretten ligge. Der man har sitt faste bosted, er man også den største *utgiftsbyrde* og *inntektskilde* for kommunen, og har mest behov for kommunale tjenester og en veldrevet kommune, for eksempel innenfor de to store sektorene *skole* og *omsorg*. Det er derfor logisk at stemmeretten primært bør ligge i bostedskommunen.

4. Vi vet at mange hyttekommuner har flere fritidsboliger enn helårsboende. Det er derfor også et poeng at det ikke ville tjene hyttebyggingen som sådan om de fastboende i en hyttekommune skulle risikere å miste sin selvbestemmelse om hyttefolket med stemmerett fikk politisk flertall fra utenfor bygda. Her ville de fastboende naturlig nok blitt redde for at «Hyttepartiet» fikk flertall ved kommende valg, og bevilgninger til skiløyper og hytteveier kunne bli prioritert på bekostning av bevilgninger til skoler og eldreomsorg. Resultatet ville da blitt at hyttebygging som sådan ville blitt motarbeidet i svært mange kommuner, og det er det stikk motsatte av hva Norges Hytteforbund ønsker seg.
5. En vei ut av disse vurderingene må være å gjøre det lettere for hyttefolk som bor mye på hytta, å omgjøre hyttekommunen til sin bostedskommune der de lokale forhold (infrastruktur og tilgjengelighet for kommunale tjenester) ligger til rette for det. Vi vet at Hol kommune tidligere praktiserte en slik mulighet, der man for en periode på 10 år ved å «melde flytting» kunne omgjøre sin hytteeiendom til status helårshus, men så få tilbake status som fritidsbolig når perioden

var over. Slik omgjøring tilbake til fritidsbolig er ellers vanskelig/umulig å oppnå. Dette er en konstruktiv måte å inkludere hyttefolket, som også sikrer kommunen skatteinntekter ikke bare fra eiendom, men også fra inntekt. Slike ordninger som dette er derfor noe Norges Hytteforbund støtter opp om, og oppmuntrer kommunene til.

6. Først og fremst arbeider likevel Norges Hytteforbund for at den enkelte kommune skal opparbeide faste og seriøse konsultasjons- og samarbeidsrutiner mellom kommuneadministrasjonen, kommunepolitikere og hyttefolkets organisasjoner. Norges Hytteforbund har som sentral aktør laget et «Vegkart for kommunesamarbeid» som vi ber den enkelte kommune og hytteeierne lokale organisasjoner bruke som en slags «plukklister» på tiltak man vil gjennomføre for å trekke hyttefolket inn i kommunale beslutningsprosesser. Dette setter krav til kommunene om at tradisjonell kommunal arroganse mot hyttefolket («som må finne seg i det vi vedtar!») forsvinner, og erstattes av faste konsultasjonsordninger i forbindelse med saker som ikke gjelder skole og eldreomsorg, men som angår friluftsliv, reguleringsplaner, hyttebygging, turløyper og (ikke

minst) eiendomsskatt og kommunale avgifter. Slike saker kan da diskuteres og gjennomgås med hytteeierne lokale organisasjoner før vedtak fattes i kommunens politiske organer. Det må altså etableres en obligatorisk høringsrunde for viktige saker. Og viktig: Samarbeid med vertskommunene setter her krav til at hyttefolket organiserer seg, ikke bare i lokale velforeninger – som jo Norges Hytteforbund er en sentral paraplyorganisasjon for) – men også i kommunale sammenslutninger som kun skapes for å kunne møte i de kommunale forhandlinger som her skisseres. Slike kommunale sammenslutninger har vi flere eksempler på at er etablert, og er helt sentralt for at vertskommunen skal kunne møte *en* samarbeidspartner, og ikke 5–10 lokale velforeninger rundt om. Vår erfaring er at hvis det ikke dannes slike sammenslutninger, så blir det heller ikke mulighet for å utvikle det kommunale samarbeidet som vi ønsker. Men vår erfaring er også at *der* større sammenslutninger dannes, er de et viktig verktøy som hyttekommunene ikke kan se bort fra når hytteeierne banker på den kommunale dør.

Mathias B. Dannevig
Tidligere leder NHF

ADVOKATFIRMAET NICOLAISEN

Du skal vite at vi er der og du skal vite hvor vi er

Olavsgaard Kontorsenter – Skedsmo
Hvamstubben 17 – 2013 Skjetten

Bekkestua – Bærum
Bærumsveien 205–207

Jessheim – Ullensaker
Gotaasgarden, Gotaasalleen 9

Solli Plass – Oslo
Henrik Ibsens gate 90, 3. etg.

Advokatfirmaet Nicolaisen ble etablert i 1988. Vi er et av Akershus største advokatfirma, og vi har også kontor på Solli plass i Oslo. Fra våre kontorer yter vi privat- og forretningsjuridisk bistand til klienter fra Oslo, Romerike, Lillestrøm, Asker og Bærum.

Advokatfirmaet Nicolaisen har lang erfaring knyttet til rådgivning og tvister i forbindelse med entrepris, bustadoppføring og avhendning. Besøk oss også på advonico.no

advonico.no

23 28 28 00

firmapost@advonico.no

Et demokratisk underskudd

Av: Jostein Flo

Vi hytteeiere krever deltagelse i kommunestyret der vår skatt bestemmes. Vi vil ikke bare være passive mottagere av stadig økende skatteregninger fordi vi har brukt våre sparepenger og egeninnsats til å bygge en hytte. En stadig større andel av den lokale kommuneskatten blir nå belastet hytteeiere eller såkalte «deltidsinnbyggere» uten stemmerett i kommunene. Innføringen av hytteskatt har derved blitt en «Sareptas krukke» til å finansiere lokale kommuners budsjettunderskudd og økende ambisjoner.

BAKGRUNN

I landet totalt er det om lag 450 000 fritidsboliger (til sammenligning ca. 2 500 000 boliger). Flere kommuner henter nå inn nye og svært høye skatteinntekter fra sine hytteeiere.

En normal enkel hytte i eksempelvis Øystre Slidre kommune vil i nær framtid kunne få en årlig skatt på kr. 20–25 000. Allerede i dag blir nå hele 12 millioner av 22 millioner i eiendomsskatt betalt inn av hytteeiere i denne kommunen.

(Kommunene kan maksimalt starte på 2 promille av skattetakst og deretter øke med maksimalt 2 promille/år til et øvre gjeldende nivå på 7 promille. Skattetakst er definert til såkalt markedsverdi, som igjen er fastsatt av kommunen. Øystre Slidre kommune startet skattleggingen med 2 promille og rådmannen har anbefalt at denne skal økes årlig framover!)

Her stikker et lokalt kommunestyre hånden ned i andres lommer uten motforestillinger, for å dekke et lokalt budsjett som bare i ubetydelig grad gir noe tilbake til skattyteren. En slik årlig skattebelastning vil kunne hindre at barn/barnebarn får råd til å overta en hytte som i generasjoner har tilhørt familien, og der mange av barndomsminnene stammer fra – for noen triste framtidsutsikter for hytteeiere! Det bør vel her nevnes at også andre kommunale avgifter har en svært skjev belastning mellom hytter og boliger som følge av den lokale fastsettelsen av forholdet mellom faste abonnementsavgifter og variable forbruksavgifter.

ET DEMOKRATISK UNDERSKUDD

En prinsipiell side ved denne skattleggingen er at man her innfører en skatt helt utenfor demokratisk påvirkning: De som blir ilagt hytteskatten, har ingen form for stemmerett eller formell påvirkningsmulighet overfor kommunens beslutningstagere. Det er en fundamental forskjell på om et flertall i en kommune bestemmer å belaste naboer i samme kommune – etter en skikkelig valgkamp der alle har fått sagt sin mening, eller om en kommune bare bestemmer å belaste noen andre som ikke har stemmerett. I denne prosessen blir lokale innbyggere med stemmerett ofte skjermet for skattebyrden ved valg av beregningskriterier. Som eksempel kan nevnes at Øystre Slidre kommune blant annet opererer med en såkalt «sonefaktor». Denne viste seg å være en faktor som man multipliserer en taksert skatteverdi med. Innenfor eksakt samme geografiske område ble denne gitt verdien 1 for boliger og 1,8 for hytter. Dette nesten doblet skatten for hyttene innenfor samme område i forhold til boliger.

DOBBELTBESKATNING ELLER RIKTIGERE: FLERDOBBEL BESKATNING

Grunnlaget for våre hytters verdier er allerede beskattede inntekter som er oppspart på konto i banker, og ikke minst verdien av vår egeninnsats. Et eksempel (fortsett fra Øystre Slidre kommune) er at dersom vi nå innreder en bod med egeninnsats og lokalt innkjøpte materialer, så vil beskattningen av hytta øke.

Tidligere het det at man i skattesystemet ikke skulle ha såkalt dobbeltbeskatning. Hytteskatten er i virkeligheten en årlig flerdobbel beskatning av allerede beskattede sparepenger.

Som deltidssinnbyggere er det heller ikke å skjennes over hva vi for øvrig tilfører bygda av næringsgrunnlag, med resulterende direkte og indirekte skatteinntekter. Håndverkstjenester, materialkjøp, snørydding, dagligvarer osv. er noe som skaper rike bygder med solid næringsgrunnlag – selvsagt til glede for oss alle.

HVA MÅ BLI GJENNOMFØRT EN GANG I FRAMTIDEN – NÅR KOMMER DETTE?

Veien videre for å kunne sikre at ikke utviklingen går helt galt av sted, er neppe tilfeldige samarbeidskomiteer eller kontaktmøter med ordførere og rådmenn – når disse tar seg tid! En direkte representasjon i kommunestyret er nok det eneste som kan påvirke utviklingen. Dette vil gi talerett og aviskommentarer om forhold som er viktige også for deltidssinnbyggerne. På den annen side må vi respektere kommunens «heltidssinnbyggere» deres rett til styring av totaliteten.

En skisse til innføring av en demokratisk representasjon for deltidssinnbyggere kan være at kommuner som innfører en skattesats over (eksempelvis 2 promille) på eiendommer tilhørende deltidssinnbyggere, skal gi disse en stemmerett på (eksempelvis 1/10) av en kommunal stemme ved kommunevalg. Alternativt kan man gi plass til 1–2 kommunestyre-representanter som velges direkte av deltidssinnbyggerne dersom andelen av skatteinntekter fra disse går over et definert nivå. Deltidssinnbyggerne representanter vil da kunne delta i kommunestyredebatte og ta opp eller belyse forskjellige forhold som er viktige for dem.

Det fristes å referere til den amerikanske frigjøringskampen. Den startet ved at engelskmennene ville skatlegge den amerikanske kolonien som var uten stemmerett. «No taxation without representation», sa amerikanerne og kastet sekker med engelsk te på havet i Boston. Litt senere gikk engelskmennene samme veien!

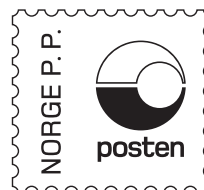

HER FÅR DU MEDLEMSFORDELER

NOEN AV AVTALENE ER FOR ORGANISERTE VEL, FORENINGER, SAMEIER m m (merket VEL) OG NOEN FOR ENKELTMEDLEMMER (merket PERSONLIG)

Firma	Hva	Kontaktinformasjon	Region	Medlemstype
Revisjons- og rådgivningsfirmaet BDO	Bistand i klagesaker knyttet til kommunale avgifter og gebyr	Norges Hytteforbund Tlf 23 27 37 60 Epost: norges@hytteforbund.no	Hele landet	Vel
Gudbrandsdal Energi AS	Prisgunstig strømvtales	Norges Hytteforbund Tlf 23 27 37 60 Epost: norges@hytteforbund.no	Hele landet	Personlig
Gausdal Landhandleri	Byggevarer. Rabattavtale for et stort antall varegrupper med forskjellig rabatt.	Gausdal Landhandleri www.gaus.no/kunde	Østlandet	Vel og personlig
Akvakonsult	Vann og avløpstjenester. Nye prosjekt, oppgraderinger, drift og service. 15% rabatt på standard timepris	Akvakonsult Tlf 992 27 433 Epost: kh@akvaconsult.no	Hele landet	Vel og personlig
Bislet Bilutleie	Bilutleie. Ca 20% rabatt av bruttopris	Bislet Bilutleie Tlf: 22 60 00 00 www.bisletbilutleie.no	Hele landet	Vel og personlig
HC Thauglands Trælastforretning Oslo	Trelast og andre byggevarer. 20% på trelast, forskjellig rabatter på andre varer	HC Thauglands Trælastforretning Oslo Tlf: 23 39 36 00 www.thaugland.no	Østlandet	Vel og personlig
Sørbø Trelast AS, Stavanger	Byggevarer	Sørbø Trelast AS Tlf: 51 88 52 00 Epost: post@sorbotrelast.no	Stavanger	Vel og personlig
Maxbo Torstvedt AS Avd Hurum	Trelast og byggevarer. Rabatt fra 5-20% avhengig av varen	Maxbo Torstvedt AS Tlf: 32 79 27 00 Epost: kundeservice@maxbo.no	Buskerud	Vel og personlig
Maxbo Ås	Trelast og byggevarer. Rabatt fra 5-20% avhengig av varen	Maxbo Ås Tlf: 22 51 01 91 Epost: firmapost@maxbo.sorhaug.no	Akershus, Østfold	Vel og personlig
Montér Gol	Byggevarer, forskjellige rabatter avhengig av varen	Montér Gol Tlf: 417 53 000 Epost: gol@monter.no		Vel og personlig
Hasås AS, Kodal	Byggevarer	Hasås AS Tlf: 33 43 95 00 Epost: post@hasas.no	Vestfold	Vel og personlig

I tillegg har vi flere avtaler i arbeid; spesialtilpassede innredninger, el-installatør, snekker mm

Avsender:
Norges Hytteforbund
Billingstadsletta 25,
1396 Billingstad

VERV ET MEDLEM TIL NORGES HYTTEFORBUND (NHF) DIN PARTNER FOR DET GODE HYTTELIV

Dess flere medlemmer vi er, dess mer kan vi utrette for eiere av fritidsboliger i Norge!

- Norges eneste landsomfattende interesseorganisasjon for lokale hyttevev og enkeltmedlemmer.
- Eid og og styrt av hyttefolket og uten bakenforliggende kommersielle interesser.
- Mange medlemsfordeler, medlemsblad og rådgivning med juridisk hjelp for hyttelivets mange utfordringer.
- Er høringsinstans for hyttefolket. Taler hyttefolkets sak i media , og i kontinuerlig dialog med stat og kommune.

NORGES
HYTTEFORBUND

MELD ET MEDLEM TIL NORGES HYTTEFORBUND – EN PARTNER SOM TALER DIN SAK

Se www.hytteforbund.no

Private innmeldinger med navn, adresse, mail og hyttekommune sendes til norges@hytteforbund.no, eller via vår nettside www.hytteforbund.no.

Hyttevev som melder seg inn må oppgi kontaktperson, adresse, hyttekommune og antall fritidseiendommer tilknyttet velforeningen.

VI VERNER OM HYTTELIVET – DET MEST TYPISKE VED NORSK LIVSSTIL